Lastekaitseseaduse ja
karistusregistri seaduse
muutmise seaduse eelnõu
seletuskirja juurde

LISA 1

Märkuste ja ettepanekute tabel

Nr	Ettepaneku/märkuse sisu	JM seisukohad/vastused
Riigiprokuratuur		
1.	Karistusregistri päringu vastuses dokumendifoto kuvamise tegelik mõju laste kaitsele on siiski küsitav. Seletuskirjas on muudatuse põhjendamiseks toodud näitena vähetõenäoline olukord, kus tööandja ei ole lapsega töötava isiku isikut tõendavat dokumenti kordagi kontrollinud. Lisaks mööndakse seletuskirjas, et avalikel seksuaalkurjategijate registritel ei ole seksuaalkurjategijate retsidiivsuse vähendamisele positiivset mõju. Seega ei selgu seletuskirjast, kuidas aitaks muudatus tagada laste oluliselt paremat kaitset.	Mitte arvestatud. Eelnõu lastekaitset puudutavad muudatused on koostatud Vabariigi Valitsuse 2. aprilli 2026. aasta otsuse alusel. Dokumendifoto kuvamise eesmärk on võimaldada päringu tegijal positiivse vastuse korral veenduda, et lapsega töötamise piirang puudutab just kontrollitavat isikut. Muudatuse põhjendused ja võimalikud mõjud on esitatud seletuskirja punktides 3 ja 6.4. Ministeeriumi hinnangul on laste kaitsmine nii kaalukas eesmärk, et kasutada tuleb kõiki meetmeid, mis võivad aidata kuritegude toimepanemist vähendada.
2.	Prokuratuuri hinnangul tuleks laste vastu toime pandavate seksuaalkuritegude ennetamisel suunata ressursse vaimse tervise teenustesse, nõustamisse, ravisse ja spetsialistide koolitamisse. Kuigi kavandatavad muudatused ei halvenda senist olukorda, on alust arvata, et eelkõige toimepanijatele vajaliku teraapia ja ravi andmine aitab vähendada seksuaalkuritegude kordumist. Praegu napib Eestis reaalseid ravivõimalusi ja sobivaid sotsiaalprogramme nii kinnipeetavatele kui ka vabaduses viibivatele süüdimõistetutele.	Võetud teadmiseks. Nõustume, et toimepanijatele suunatud ravi, nõustamine ja sotsiaalprogrammid on seksuaalkuritegude kordumise ennetamisel olulised. Ressursside suunamine nendesse teenustesse ei ole aga käesoleva eelnõu reguleerimisese ning eelnõu ei välista nende teenuste arendamist.
Nr	**Ettepaneku/märkuse sisu**	**JM seisukohad/vastused**
Tartu Ülikooli õigusteaduskond		
1.	Jätta eelnõust välja dokumendifoto kuvamine (eelnõu § 2).	Mitte arvestatud. Dokumendifoto kuvamine lähtub Vabariigi Valitsuse 2. aprilli 2026. aasta otsusest.

		Fotot kuvatakse üksnes juhul, kui isikul on lastevastase kontaktse seksuaalkuriteo tõttu eluaegne lastega töötamise piirang, ning päringuid võivad teha vaid KarRS § 20 lg 1 p-s 9 nimetatud isikud. Muudatuse põhjendused ja kooskõla isikuandmete kaitse üldmäärusega on esitatud seletuskirja punktides 3 ja 5.
2.	Kujundada automaatkontroll ümber sündmuspõhiseks teavituseks, sätestada andmetöötluse olulised elemendid seaduses ning tagada andmesubjekti teavitamine.	Mitte arvestatud. Automaatkontroll tugineb olemasolevale päringurežiimile (KarRS § 20 lg 1 p 9) ning igakuine päring on ministeeriumi hinnangul proportsionaalne ja tehniliselt lihtsamini rakendatav kui karistusandmete muutumisel põhinev teavitus. Andmetöötluse olulised elemendid – eesmärk, töödeldavad andmekategooriad, säilitustähtaeg ning vastutav ja volitatud töötleja – on sätestatud LasteKS § 20^1 lõigetes 1–6 ning täpsemad nõuded kehtestatakse Vabariigi Valitsuse määrusega (§ 20^1 lg 7). Andmesubjekti teavitamise kohustus on sätestatud LasteKS § 20^1 lõikes 5; seletuskirja on täiendatud selgitusega teavitamise sisu kohta.
3.	Analüüsida KarRS § 15 lg 1 ja § 20 lg 1 p 9 päringurežiimi kooskõla IKÜM art 10-ga otsuse C-769/22 valguses, sõltumata käesolevast eelnõust.	Võetud teadmiseks. Euroopa Kohtu otsuse C-769/22 asjakohasust on analüüsitud seletuskirja punktis 5. KarRS § 15 lg 1 ja § 20 lg 1 p 9 päringurežiimi üldine analüüs väljub käesoleva eelnõu eesmärgist ning eelnõuga seda ei muudeta.
4.	Koostada põhjalik mõjuanalüüs ja andmekaitsealane mõjuhinnang. Laste kaitse on äärmiselt kaalukas eesmärk – just seetõttu peavad valitud abinõud olema tõhusad ja tõenduspõhised.	Mitte arvestatud. Eelnõu mõjusid on analüüsitud seletuskirja punktis 6. Ministeeriumi hinnangul on analüüs eelnõu eesmärke ja

		muudatuste ulatust arvestades piisav. Automaatkontrolli andmetöötluse täpsemad tingimused kehtestatakse Vabariigi Valitsuse määrusega.
Nr	**Ettepaneku/märkuse sisu**	**JM seisukohad/vastused**
Rahandusministeerium		
1.	Automaatkontroll lähtub spetsiifilisest valdkondlikust vajadusest, mis ei ole otseselt seotud TÖR-i eesmärgiga. Samuti ei pruugi TÖR-i kantavate isikute ring kattuda kõigi lastega töötavate isikutega. **Seletuskirjas tuleb selgitada, kuidas hõlmatakse automaatkontrolliga isikud, kelle tegevuse kohta TÖR-i andmeid ei esitata, näiteks lastega töötavad praktikandid, asendusteenistujad või vabatahtlikud.**	Arvestatud osaliselt. Automaatkontrolli kasutamine on vabatahtlik ning LasteKS § 20 lg-st 3 tulenev kontrollikohustus jääb kehtima. Isikuid, kelle kohta töötamise registrisse andmeid ei esitata (nt praktikandid, asendusteenistujad või vabatahtlikud), kontrollitakse ka edaspidi karistusregistri päringu kaudu (KarRS § 20 lg 1 p 9). Automaatpäring muudab kontrollimise mugavamaks nende isikute puhul, kes on töötamise registrisse kantud. Seletuskirja on vastavalt täiendatud.
2.	Nagu arutati Justiits- ja Digiministeeriumi, Maksu- ja Tolliameti (*MTA*) ning Rahandusministeeriumi 11. juuni 2026. aasta kohtumisel, tuleb enne tehnilise lahenduse valimist hinnata ka karistusregistril või AET-il põhinevaid alternatiive. Praeguste materjalide põhjal ei ole MTA-l võimalik hinnata lahenduste teostatavust ega vajalike arenduste ulatust. Samuti ei ole võimalik hinnata arenduste maksumust ega realistlikku rakendamise ajakava. Selleks tuleb määratleda osapoolte ülesanded ja vastutus ning kirjeldada terviklik tehniline lahendus, sealhulgas MTA ja Sotsiaalkindlustusameti vaheline andmevahetus. Samuti tuleb hinnata lahendusega kaasnevaid andmekaitselisi mõjusid, sealhulgas vajadust ajakohastada andmekaitsealast mõjuhinnangut.	Mitte arvestatud. Eelnõu loob automaatkontrolli õigusliku raamistiku. Tehnilise lahenduse täpsem kirjeldus, sealhulgas osapoolte ülesanded ja vastutus ning andmevahetus Maksu- ja Tolliameti ja Sotsiaalkindlustusameti vahel, töötatakse välja Vabariigi Valitsuse määruse ettevalmistamisel koostöös asjaomaste asutustega. Seletuskirja kohaselt ei alustata arendustega enne 2027. aastat ning muudatused jõustuvad 2030. aasta 1. juunil, mistõttu on lahenduse täpsustamiseks piisavalt aega.
3.	Kui valitakse TÖR-il põhinev lahendus, peab olema üheselt sätestatud, et MTA ülesanne piirdub tehnilise platvormi ja andmevahetuse võimaldamisega. MTA ülesannete hulka ei peaks kuuluma selle kontrollimine, kas isik töötab tegelikult lastega või kas tööandja esitatud märge on sisuliselt õige, sest MTA-l puuduvad selleks vajalikud lähteandmed ja pädevus.	Arvestatud osaliselt. Eelnõu ei pane Maksu- ja Tolliametile kohustust kontrollida, kas isik tegelikult lastega töötab või kas tööandja märge on sisuliselt õige; sellest hoolimata peab MTA olema volitatud töötleja,

		kuna andmevahetus hakkab sisuliselt toimima läbi MTA hallatava registri.
4.	Seletuskirja punktis 7 on esitatud arenduste eeldatav maksumus, kuid märkimata on jäänud kulude katteallikas. Seletuskirja kohaselt ei alustata IT-arendustega enne 2027. aasta algust. Seletuskirjas tuleb täpsustada, millise asutuse eelarvest arendusi rahastatakse, kas vajalikud vahendid on eelarves kavandatud ning kuidas rahastatakse hilisemaid haldus- ja hoolduskulusid.	Mitte arvestatud. Seletuskirja punktis 7 on esitatud arenduste eeldatav maksumus. Arenduste ning hilisemate haldus- ja hoolduskulude rahastamine lahendatakse riigieelarve ja riigi eelarvestrateegia menetluses. Seletuskirja kohaselt ei alustata arendustega enne 2027. aastat.
5.	Saame eelnõu toetada juhul, kui töötlemise üksikasjad ja kulud on MTA-ga kokku lepitud. Seega palume pärast kirjeldatud puuduste kõrvaldamist ja täienduste tegemist ning enne eelnõu Vabariigi Valitsusele esitamist saata see uuesti ka Rahandusministeeriumile, et tagada eelnõuga kavandatava teostatavus.	Võetud teadmiseks. Töötlemise üksikasjad ja kulud täpsustatakse koostöös Maksu- ja Tolliametiga Vabariigi Valitsuse määruse ettevalmistamisel.
Nr	**Ettepaneku/märkuse sisu**	**JM seisukohad/vastused**
Registrite ja Infosüsteemide Keskus		
1.	Eelnõu §-ga 1 muudetakse lastekaitseseadust täiendades lastekaitseseaduse 4. peatükki §-g 201. Lastekaitseseaduse § 201 lg 6 reguleeritakse, et lapsega töötava isiku automaatkontrolli süsteemi volitatud töötleja on RIK. Seletuskirjas on toodud, et volitatud töötlejaks RIK, sest nad on volitatud töötlejaks ka hädaolukorra seaduses sätestatud sarnasel põhimõttel töötaval taustakontrolli teenusel. Leiame, et need teenused ei ole hetkel selliselt võrreldavad, kuivõrd elutähtsa teenuse osutaja taustakontrolli teostatakse kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse alusel e äriregistri kaudu, mida arendab ja haldab samuti RIK, planeeritav automaatkontrolli teenus toimib aga töötamise registri juures, mida peab Maksu- ja Tolliamet. Eeltoodut arvestades ei saaks RIK täita automaatkontrolli teenuse nõuetes toodud volitatud töötleja ülesandeid. RIKi rolliks peaks olema üksnes võimalda x-tee liidestuse kaudu töötamise registril karistusregistri andmete pärimine.	Arvestatud.
2.	RIK jätab hetkel arvamuse avaldamata lastekaitseseaduse muutmise ja automaatkontrolli teenuse nõuete osas, mida ei ole kirjeldatud arvamuse punktis 1, sest enne rollides selguse saamist ei ole sellel meie hinnangul mõtet.	Võetud teadmiseks. Registrite ja Infosüsteemide Keskuse roll ja ülesanded täpsustatakse Vabariigi Valitsuse määruse ettevalmistamisel.
3.	Eelnõu seletuskirjas on mainitud, et eelnõu rakendamise toetamiseks muudetakse karistusregistri päringute tegemine kasutajasõbralikumaks. Nimetatu osas ei ole RIKile esitatud Justiits- ja Digiministeeriumi tellija poolt lähteülesannet, mille põhjal oleks RIKil	Selgitame. Päringute mugavamaks tegemise all peetakse silmas AET-i kasutajamugavamaks tegemist ning karistusregistri päringute

	võimalik hinnata arenduste mahtu ja maksumust. Samuti on ebaselge, millal peaks karistusregistris päringute tegemine muutuma kasutajasõbralikumaks, kas seda on planeeritud teha enne seaduse jõustumist, seaduse jõustumisel või pärast seda.	viimist eesti.ee rakendusse. Nendel teemadel on ametnikud kohtunud ja omavahel suhelnud.
Nr	**Ettepaneku/märkuse sisu**	**JM seisukohad/vastused**
Haridus ja Teadusministeerium		
1	Palume seletuskirjas põhjendada, miks on automaatkontrolli vabatahtlik kasutamine eelnõu eesmärgi saavutamiseks piisav, ning kaaluda automaatkontrolli kohustuslikuks muutmist või muud sobivat lahendust;	Arvestatud osaliselt. Automaatkontrolli ei muudeta kohustuslikuks, sest LasteKS § 20 lg-st 3 tulenev kontrollikohustus kehtib kõigile lapsega töötamist võimaldavatele isikutele ka edaspidi ning laste kaitse on tagatud mõlema kontrolliviisi puhul. Automaatkontroll on täiendav võimalus seda kohustust mugavamalt ja sagedamini täita. Seletuskirja on täiendatud vabatahtlikkuse põhjendusega.
2	Palume seletuskirjas kirjeldada kavandatava automaatkontrolli suhestumist Eesti hariduse infosüsteemis juba toimiva kontrolliga, sealhulgas süsteemide hõlmatud isikute ringi, kontrollimise sagedust ja teavitamise korda;	Mitte arvestatud. Eelnõu ei muuda Eesti hariduse infosüsteemi (EHIS) kaudu toimuvat haridustöötajate kontrolli. Analüüsime EHIS-ega soetud probleeme eelnõu väliselt.
3	Palume seletuskirjas selgitada, kuidas välditakse samade isikute paralleelset kontrollimist kahes süsteemis ning milline süsteem jääb haridusasutuste ja nende töötajate puhul põhiliseks;	Mitte arvestatud – EHIS-e automaatkontroll on suurem probleem, mida käesoleva eelnõu raames parandada ei jõua.
4	Palume seletuskirjas selgitada, kuidas tagatakse välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seadusest tuleneva kolmapäevase teavitamiskohustuse täitmine.	Selgitame. Eelnõu ei muuda välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seadusest tulenevat teavitamiskohustust ega selle täitmise korda. Automaatkontroll ei mõjuta nimetatud kohustuse täitmist, mistõttu ei ole seletuskirja täiendamine vajalik.
5	Eelnõust ega seletuskirjast ei selgu, kuidas toimib kavandatud automaatkontroll juhul, kui lapsega töötav isik ei tööta õppeasutuses, vaid tema tööandja on õppeasutusele teenust osutav ettevõtja või viimase alltöövõtja (nt haridusasutustele koolipidaja või Riigi Kinnisvara ASi hangitud teenuse osutaja või tema alltöövõtja) ning kes on sel juhul „lapsega töötamist	Mitte arvestatud. Eelnõu ei muuda seda, kes on LasteKS § 20 tähenduses lapsega töötamist võimaldav isik, ega selle isiku kontrollikohustust. Automaatkontrolli saab kasutada lapsega töötamist

	võimaldav isik“, kellel on kohustus töötaja tausta kontrollida ja õigus automaatkontrollisüsteemi kasutada. Palume selgitada, kas töötamise registril põhinev lahendus võimaldab sellise töötaja automaatkontrolli hõlmata, kui ta täidab tööülesandeid teise isiku pidamisel olevas õppeasutuses. Samuti palume selgitada, kuidas tagatakse selliste töötajate lisamine automaatkontrolli ja sealt eemaldamine teenuse osutaja poolt haridusasutuses rakendatud töötaja vahetamise korral.	võimaldav isik nende lapsega töötavate isikute suhtes, kes tegutsevad tema juures (LasteKS § 20^1 lg 2); ta vastutab ka nende isikute automaatkontrolli lisamise ja sealt eemaldamise eest. Muudel juhtudel kontrollitakse isikuid senises korras karistusregistri päringu kaudu.
6	Ühtlasi palume seletuskirjas laiendada selgitusi, keda tuleb pidada lapsega töötavaks isikuks (kes oma töö või tegevuse tõttu puutub lapsega vahetult kokku) ja keda mitte (lisaks bussijuhi näitele) ning kes peab vastava hinnangu olukorrale andma. Praktikas on tekitanud eelkõige küsitavusi need olukorrad, kui koolihoones töötavad hankega leitud erasektori ettevõtte või tema alltöövõtja töötajad, kelle töö iseloom ei ole suunatud lastele, kuid kellel praktikas on tööülesandeid täites võimalus lastega vahetult kokku puutuda, sh olukordades, kus lapsed võivad olla eriti kaitsetud (riietusruumid, pesuruumid, magamisruumid). Selgitust vajab, kuidas kes ja kuidas korraldab konrtolli muu hulgas järgmiste töötajate osas, kes ei ole õppeasutuse töötajad: näiteks hoone haldurid, toitlustajad, koristusteenuse pakkujad, tehnosüsteemide tehnohooldajad, remondimehed, seda ka juhul kui tööülesandeid täidetakse ruumides, kus lapsed üldjuhul ei viibi või kui töid teostatakse koolivaheajal.	Mitte arvestatud. Lapsega töötava isiku mõiste tuleneb kehtivast LasteKS §-st 20 ning eelnõuga seda ei muudeta. Mõiste sisustamine konkreetsetes olukordades, sealhulgas hanke korras teenust osutavate ettevõtjate ja nende alltöövõtjate töötajate puhul, väljub käesoleva eelnõu eesmärgist.
Nr	**Ettepaneku/märkuse sisu**	**JM seisukohad/vastused**
Andmekaitse Inspektsioon		
1	Igakuine automaatkontroll võimaldab lapsega töötamise piirangu tekkimisest teada saada varem kui kord aastas tehtav kontroll. Kehtiva LasteKS § 20 lg 3 järgi tuleb kontrollida vastavust LasteKS § 20 lg-tes 1 ja 2 sätestatud nõuetele vähemalt kord 12 kuu jooksul, kui teavitust karistusandmete muutumisest ei edastata automaatselt. Eelnõuga valitud igakuise kontrolli eeliste selgemaks avamiseks **soovitame seletuskirjas kirjeldada, milliseid senise kontrollikorralduse puudujääke see lahendab ja miks on just kuupikkune intervall sobiv.** Seletuskirjas esitatud iga-aastase ja igapäevase kontrolli võrdlust aitaks täiendada hinnang sagedasema ja ulatuslikuma andmetöötluse mõjule kontrollitavate inimeste õigustele. Automaatkontrolli eelis on ka see, et tööandja saab lähtuda seaduses määratud kontrollisagedusest. Käsitsi	Arvestatud. Seletuskirja on täiendatud selgitusega, milliseid senise kontrollikorralduse puudujääke igakuine kontroll lahendab ning miks on kõigi süsteemi lisatud isikute ühetaoline igakuine kontroll põhjendatud.

	kontrollides tuleb tal endal otsustada ja vajaduse korral põhjendada, kui sageli teha kontrolle lisaks seaduse miinimumile. Automaatkontrolli puhul teeb selle valiku seadusandja. **Seetõttu soovitame seletuskirjas esitada kõigi süsteemi lisatud inimeste igakuise kontrolli ühise põhjenduse, et andmesubjektile oleks selgem ja läbipaistvam, miks on valitud just selline kontrollisagedus**	
2	Uue teenuse kujundamisel saab toetuda ka Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) kogemusele, kus haridustöötajate lapsega töötamise piiranguid kontrollitakse juba automaatselt kümnepäevase intervalliga. **Soovitame seletuskirjas kirjeldada EHIS-e kontrolli ja kavandatava igakuise kontrolli koostoimet, et sama inimese kohta ei tehtaks samal eesmärgil tarbetuid topeltkontrolle. Samuti tuleks hinnata EHIS-e kontrolli sagedust ja korda reguleerivate õigusaktide või juhendite kooskõla uue regulatsiooniga ning selgitada haridustöötajate erineva kontrollisageduse põhjuseid.** Nii saab olemasolevaid lahendusi tõhusalt kasutada ja kujundada tervikliku kontrollikorralduse. Oluline on siin ehk meeles pidada sedagi, et enamik selliseid kontrolle tehakse isikute suhtes, kelle suhtes piiranguid ei ole. Arusaadavalt on ka üks positiivne vaste liiga palju ja seetõttu läbimõeldud ning tasakaalustatud kontroll põhjendatud.	Arvestatud osaliselt. Seletuskirja on täiendatud selgitusega EHIS-e kaudu toimuva kontrolli ja automaatkontrolli koostoime kohta. Kuna automaatkontrolli kasutamine on vabatahtlik ega muuda EHIS-e kontrolli korda, ei ole ministeeriumi hinnangul EHIS-e kontrolli reguleerivate õigusaktide muutmine vajalik.
3	**Tööandja valikute selguse huvides soovitame seaduses täpsustada LasteKS § 20 lg 3 ja kavandatava § 20[1] omavahelist seost.** Eelnõust ja seletuskirjast võib järeldada, et automaatkontroll on vabatahtlik alternatiiv vähemalt kord 12 kuu jooksul tehtavale käsitsi kontrollile. Selle selge väljendamine aitaks tööandjal valida sobiva kontrolliviisi. Ühtlasi soovitame selgitada vabatahtliku lahenduse valiku põhjuseid ja seda, kuidas tagatakse mõlema kontrolliviisi puhul laste kaitse piisavalt ühetaolisel tasemel.	Arvestatud osaliselt. Seletuskirja on täiendatud selgitusega LasteKS § 20 lg 3 ja § 20[1] omavahelise seose ning automaatkontrolli vabatahtlikkuse põhjuste kohta. Ministeeriumi hinnangul ei ole seose täiendav sätestamine seaduses vajalik.
4	Tööandja jaoks lihtsam teenus võib kujuneda laialt kasutatavaks, mis aitaks muudatuse kasu rohkemate lasteni tuua. **Seetõttu soovitame mõjuanalüüsi täiendada hinnanguga teenuse eeldatavale kasutusulatusele ja sellest tulenevale mõjule kontrollitavatele inimestele**. Süsteemi vabatahtlikkuse kõrval on proportsionaalsuse hindamisel oluline arvestada ka selle tegelikku kasutamist.	Mitte arvestatud. Teenuse tegelikku kasutusulatust ei ole võimalik enne selle kasutuselevõttu usaldusväärselt prognoosida. Seletuskirja punktis 6.3 on esitatud andmed senise päringute mahu kohta (viimase kahe aasta jooksul on lastekaitsepäring tehtud 7515 isiku kohta), mis annavad ülevaate võimalikust kasutusulatusest.

5	Eelnõu § 20[1] lg 5 näeb ette kontrollitava inimese teavitamise enne automaatkontrolli alustamist. See toetab süsteemi läbipaistvust ja usaldusväärsust. **Soovitame seletuskirjas täpsustada, et teavitamisel antakse kogu isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artiklites 13 ja 14 nõutud teave, sealhulgas kasutatavate andmete, andmesaajate, säilitamisaja ja inimese õiguste kohta.** Nii on selge, et uus säte täiendab üldist teavitamiskohustust.	Arvestatud. Seletuskirja on täiendatud.
6	Lahenduse sujuvat kasutuselevõttu toetaks selle koha üheselt mõistetav kirjeldus riigi infosüsteemis. Eelnõus kasutatakse mõistet „lapsega töötava isiku automaatkontrolli süsteem“, määruse kavandis „automaatkontrolli teenus“. **Kuna lahenduses kasutatakse üld-, töökoha- ja karistusandmeid, säilitatakse päringute andmeid kaks aastat, peetakse logisid ning edastatakse tulemusi tööandjale ja Sotsiaalkindlustusametile, soovitame täpsustada, kas need toimingud kuuluvad andmekogu või üksnes andmevahetusteenuse koosseisu.**	Mitte arvestatud. Automaatkontrolli korralduslik kirjeldus, sealhulgas see, millised toimingud kuuluvad andmevahetusteenuse koosseisu, täpsustatakse Vabariigi Valitsuse määruses (LasteKS § 20[1] lg 7). Eelnõu ja määruse kavandi terminoloogia ühtlustatakse määruse ettevalmistamisel.
7	**Palume kaaluda eelnõus määratlemist, kas automaatkontroll on iseseisev andmekogu, olemasoleva andmekogu osa või andmevahetusteenus.** Uue andmekogu või olemasoleva andmekogu eraldiseisva osa puhul tuleb ette näha sellele vastav terviklik regulatsioon. Andmevahetusteenuse puhul tuleks kirjeldada, millistes olemasolevates andmekogudes tekkivaid andmeid säilitatakse ja kes nende töötlemise eest vastutab. Selge korraldus aitab kõigil osalistel oma ülesandeid täita.	Mitte arvestatud. Ministeeriumi hinnangul ei ole automaatkontrolli õigusliku olemuse määratlemine seaduse tasandil vajalik. Vastutav ja volitatud töötleja on määratud LasteKS § 20[1] lõikes 6 ning täpsem korraldus, sealhulgas andmete säilitamise koht, kehtestatakse Vabariigi Valitsuse määrusega.
8	**Vastutava ja volitatud töötleja nimetamise kõrval soovitame terviklikult kirjeldada andmete liikumist, säilitamise kohta ja vastutust igas etapis.** See hõlmab päringu aega ja tulemust, tulemuse edastamise andmeid, Sotsiaalkindlustusametile saadetud teadet ning kasutuslogisid. Nii on süsteemi rakendajatel selge, millise andmekogu koosseisus iga andmeliiki töödeldakse ja säilitatakse ning kelle ülesanne on selle eest vastutada.	Mitte arvestatud. Andmete liikumine, säilitamise koht ja vastutus igas etapis kirjeldatakse Vabariigi Valitsuse määruses, mis kehtestatakse LasteKS § 20[1] lg 7 alusel.
9	Kavandatava LasteKS § 20[1] lg 1 keskne eesmärk on tagada lapsega töötavate isikute ja lastekaitsetöötajate pidev vastavus LasteKS § 20 lg-tes 1 ja 2 sätestatud nõuetele ning laste kaitse. Selle eesmärgi praktiliseks rakendamiseks **soovitame täpsustada, kas andmeid kasutatakse üksnes LasteKS § 20 lg-tes 1 ja 2 nimetatud piirangute regulaarseks kontrolliks või ka muudeks lastekaitseülesanneteks.** Laste kaitse üldeesmärgi sidumine konkreetsete ülesannetega annab selguse, milliseid toiminguid võib andmetega teha. Kui	Arvestatud. Seletuskirja on täiendatud selgitusega, et andmeid kasutatakse üksnes LasteKS § 20 lg-tes 1 ja 2 sätestatud piirangute kontrollimiseks ning selle nõude täitmise üle riikliku järelevalve tegemiseks.

	andmeid kasutatakse või säilitatakse ka muul eesmärgil, tuleb see eesmärk ja selleks vajalikud andmed eraldi sätestada ning põhjendada.	
10	Tööandja halduskoormuse vähendamine ja teenuse kasutusmugavus on algatuse olulised praktilised eelised. **Soovitame need seletuskirjas siduda konkreetse seadusest tuleneva kontrollikohustuse tõhusama täitmisega**. Nii on selge ka karistusandmete, sealhulgas arhiiviandmete kasutamise eesmärk: tööandjal aidatakse täita laste kaitseks seatud kohustust. Kasutusmugavus ja väiksem halduskoormus toetavad seda eesmärki, kuid ei anna eraldi alust karistusandmete kasutamiseks.	Arvestatud. Seletuskirja on täiendatud.
11	Eelnõu § 20¹ lg 3 nimetab isiku üldandmeid, töökoha andmeid ning karistatuse, sealhulgas karistusregistri arhiivi andmeid. **Nende kategooriate täpsustamine aitaks süsteemi ühetaoliselt rakendada.** Soovitame seletuskirjas **selgitada, kas „töökoha andmed“ tähendavad üksnes tööandja tuvastamiseks vajalikke andmeid** või ka ametikohta, tööülesandeid, töösuhte kestust, töökohal täidetavat rolli või muid töötamise registri andmeid. Samuti palume seletuskirjas põhjendada iga andmeliigi töötlemise vajalikkust.	Arvestatud osaliselt. Seletuskirja on täiendatud selgitusega, et töökoha andmetena töödeldakse üksnes tööandja tuvastamiseks vajalikke andmeid. Andmekategooriate täpsem koosseis kehtestatakse Vabariigi Valitsuse määrusega.
12	**Ühtlasi palume seletuskirjas täpsustada**, milliseid konkreetseid isikuandmeid eelnõu § 20¹ lg-s 3 nimetatud üldandmete kategooria hõlmab, ning põhjendada iga andmeliigi töötlemise vajalikkust automaatkontrolli eesmärgi saavutamiseks. Seejuures saab lähtuda määruse kavandi §-s 6 nimetatud ees- ja perekonnanimest ning isikukoodist või selle puudumisel sünniajast.	Arvestatud. Seletuskirja on täiendatud selgitusega, et üldandmetena töödeldakse isiku ees- ja perekonnanime ning isikukoodi või selle puudumisel sünniaega, mis on vajalikud isiku karistusandmetega kokku viimiseks.
13	Karistusregistri arhiivi andmed aitavad kontrollida ka neid piiranguid, mis kehtivad pärast karistusandmete registrist kustutamist. Kehtiva LasteKS § 20 järgi on arhiiviandmed asjakohased § 20 lg-s 1 nimetatud piirangute puhul; LasteKS § 20 lg-s 2 nimetatud piirangud kehtivad seni, kuni karistusandmeid ei ole registrist kustutatud. **Eelnõu § 20¹ lg 3 juurde soovitame lisada selgituse, kas arhiiviandmeid kontrollitakse kõigi süsteemi lisatud inimeste puhul ja kuidas tagatakse nende kasutamine üksnes LasteKS § 20 lg-s 1 sätestatud piirangute kontrollimiseks vajalikus ulatuses.** See eristus aitab saada õige kontrollitulemuse.	Arvestatud. Seletuskirja on täiendatud.
14	Töötamise registri kasutamine võimaldab siduda kontrolli tööandja juures tegelikult lastega töötavate inimestega. Seletuskirja järgi märgib tööandja registris	Mitte arvestatud. Töötamise registri regulatsiooni täiendamise vajadust

	need inimesed ära. **Soovitame kontrollida, kas maksukorralduse seadus ja maksukohustuslaste registri põhimäärus annavad sellise märke töötlemiseks piisava aluse, ning vajaduse korral täiendada ka töötamise registri regulatsiooni.**	hinnatakse koostöös Maksu- ja Tolliameti ja Rahandusministeeriumiga tehnilise lahenduse ja Vabariigi Valitsuse määruse ettevalmistamisel. Muudatuste jõustumiseni on selleks piisavalt aega.
15	**Kontrolli täpsuse hoidmiseks soovitame kirjeldada märke lisamise, muutmise ja eemaldamise korda ning tööandja vastutust andmete ajakohasuse eest.** Märge tuleb eemaldada viivitamata, kui inimene enam lastega ei tööta. See võib juhtuda ka sama tööandja juures ametikohta vahetades, ilma et töösuhe lõpeks. Selge kohustus ja seda toetavad ajakohastamise meetmed aitavad tagada, et automaatkontroll jätkub nende inimeste suhtes, kelle töö seda eeldab, ning lõpeb kontrolli aluse äralangemisel.	Arvestatud osaliselt. Seletuskirja on täiendatud selgitusega tööandja vastutuse kohta märke lisamisel, muutmisel ja eemaldamisel, sealhulgas ametikoha vahetamise korral. Täpsem kord kehtestatakse Vabariigi Valitsuse määrusega.
16	Palume täpsustada, kas kavandatav automaatkontroll hõlmab ka tööle kandideerivaid isikuid või üksnes juba tööandja juures tegutsevaid inimesi ning kandidaadi esmane kontroll tehakse automaatkontrolli teenuse kaudu või sellest eraldi KarRS § 20 lg 1 p 9 alusel. Küsimus tekib muu hulgas seetõttu, et seletuskirjas põhjendatakse foto kuvamist tööle kandideerija võimaliku võõra identiteedi kasutamise näitega, mis viitab kandidaatide kontrollimisele ka kavandatava lahenduse kaudu. Samas tugineb automaatkontroll töötamise registri andmetele ning eelnõust ja seletuskirjast ei selgu, kuidas hõlmatakse sellega kandidaadid, kelle kohta ei ole selles registris veel kannet. Kui teenus hõlmab ka kandidaate, tuleb kirjeldada nende andmete teenusesse lisamise ja sealt eemaldamise korda ning seda, kas ja millistel tingimustel tehakse nende suhtes korduvaid automaatpäringuid.	Arvestatud. Seletuskirja on täiendatud selgitusega, et automaatkontrolli saab lisada üksnes juba tööandja juures tegutsevaid isikuid ning tööle kandideerijate esmane kontroll tehakse ka edaspidi KarRS § 20 lg 1 p 9 alusel tehtava päringuga.
17	LasteKS § 20^1 lg-s 7 kavandatud volitusnormi **soovitame täpsustada nii, et määrusega kehtestatakse automaatkontrolli teenuses töödeldavate isikuandmete „täpne ja ammendav koosseis“.** See annaks seaduses nimetatud andmekategooriatele konkreetse sisu ning kindlustaks, et kasutatavate andmete loetelu on õigusaktis üheselt määratud ega jää tehniliste valikute või hilisema praktika kujundada.	Mitte arvestatud. Ministeeriumi hinnangul tagab kehtiv sõnastus, mille kohaselt kehtestatakse määrusega täpsem andmekoosseis, piisava õigusselguse.
18	LasteKS § 20^1 lg-s 4 kavandatud positiivne või negatiivne vastus annab tööandjale võimaluse saada kiiresti teada, kas inimesel on lapsega töötamise piirang. Seletuskirjas kirjeldatud jah/ei vastus on hea lähtekoht lihtsa ja eesmärgipärase teenuse	Mitte arvestatud. LasteKS § 20^1 lg 4 kohaselt antakse tööandjale vastus positiivse või negatiivse tulemusena. Määruse kavandi sõnastus viiakse sellega

	kujundamiseks. Selle põhimõtte ühetaoliseks rakendamiseks soovitame seaduse ja määruse kavandis **täpselt kokku viia tööandjale antava vastuse sisu.**	kooskõlla määruse ettevalmistamisel; seaduse muutmine ei ole vajalik.
19	Määruse kavandi § 6 lg 4 järgi väljastatakse isiku nimi, isikukood või sünniaeg ning KarRS § 20 lg-s 2^1 sätestatud andmed. KarRS § 20 lg 2^1 kavandatav muudatus hõlmab teatud juhtudel ka dokumendifoto kuvamist. **Palume seetõttu täpsustada, kas foto kuulub automaatkontrolli vastusesse.** Kui teenus annab üksnes vastuse piirangu olemasolu kohta, tuleks ka määruse viide sõnastada sellele vastavalt. Nii on tööandjale ja teenuse arendajale üheselt selge, millist teavet on lubatud kontrolli algatajale kuvada.	Arvestatud osaliselt. Automaatkontrolli vastus piirdub LasteKS § 20^1 lg 4 kohaselt positiivse või negatiivse tulemusega ega sisalda dokumendifotot. Seletuskirja on vastavalt täiendatud ning määruse kavandi viide täpsustatakse määruse ettevalmistamisel.
20	Automaatpäringu sujuvaks sobitamiseks karistusregistri senise korraldusega **soovitame täpsustada selle seost KarRS §-dega 15 ja 18. KarRS § 15 lg 2 määrab päringus esitatavad andmed ja õigusliku aluse või eesmärgi kinnitamise nõude**; KarRS § 18 järgi väljastatakse andmed registriteatena, milleks on väljavõte või seaduses nimetatud teatis. Palume selgitada, kuidas neid nõudeid automaatkontrolli puhul täidetakse ning kas kavandatav päring ja selle vastus vajavad erisusi. Seejuures saab võrdluseks lähtuda EHIS-ega toimuva automaatse andmevahetuse eraldi reguleerimisest KarRS-is. Vajaduse korral palume sätestada vastavad erisused KarRS-is.	Mitte arvestatud. Automaatkontroll teeb päringu KarRS § 20 lg 1 p 9 alusel ning ministeeriumi hinnangul ei ole KarRS-is erisuste sätestamine vajalik. Päringu ja vastuse tehnilised üksikasjad kehtestatakse Vabariigi Valitsuse määrusega.
21	Foto kasutamisel soovitame täiendada ka andmeallikate kirjeldust. Määruse kavandi § 2 lg 2 nimetab töötamise registrit ja karistusregistrit, kuid määruse § 6 ei nimeta eraldi isikut tõendavate dokumentide andmekogu ega dokumendifotot. Kuna eelnõu järgi pärineb foto sellest andmekogust, **tuleks see andmete liikumise kirjelduses selgelt kajastada.**	Mitte arvestatud. Dokumendifoto allikas – isikut tõendavate dokumentide andmekogu – tuleneb vahetult kavandatavast KarRS § 20 lg 2^1 sõnastusest.
22	**Palume kirjeldada foto liikumist lähteandmekogust karistusregistri päringu vastusesse ja seda, kas karistusregister fotot üksnes vahendab või ka säilitab. Samuti soovitame kontrollida kavandatava KarRS § 20 lg 2^1 kooskõla foto lähteandmekogu pidamise ja andmete väljastamise reeglitega.** Vajaduse korral tuleks täiendada ka lähteandmekogu regulatsiooni, et KarRS § 20 lg-s 2^1 kavandatud foto väljastamisel oleks kogu andmevahetuse ulatuses selge õiguslik alus.	Mitte arvestatud. Kavandatav KarRS § 20 lg 2^1 sätestab dokumendifoto kuvamise aluse karistusregistri päringu vastuses ning loob ministeeriumi hinnangul foto väljastamiseks piisava õigusliku aluse. Foto edastamise tehniline lahendus täpsustatakse arenduse käigus.
23	**Soovitame kirjeldada, kas välisriigi päringuid kasutatakse kandidaadi esmaseks kontrolliks või ka juba töötava inimese igakuises automaatkontrollis.** Kandidaatide kontrollimise korraldust käsitleme arvamuse punktis 3. Kuna KarRS § 30 lg 1 p 9 seob tööandja päringu tööle või teenistusse võtmisega, tuleb	Mitte arvestatud. Eelnõu ei muuda KarRS §-s 30 sätestatud välisriigi päringute alust ega korda. Välisriigi päringute kasutamine automaatkontrollis täpsustatakse Vabariigi

	regulaarse kontrolli kavandamisel sätestada seaduses selgelt ka selle alus. See annaks tööandjale kindluse, millal ja milleks ta välisriigi andmeid kasutada saab.	Valitsuse määruse ettevalmistamisel.
24	**Samuti palume täpsustada, milline vastus antakse tööandjale määruse kavandi § 6 lg-s 5 nimetatud välisriigi päringu tulemusel.** Siin tuleb eristada KarRS § 30 alusel välisriigilt saadavaid andmeid ja nende põhjal tööandjale edastatavat teavet. Eesti ei saa ühepoolselt määrata välisriigi vastuse andmekoosseisu, kuid eelnõust peab selguma, kas tööandjale edastatakse saadud vastus või kujundatakse selle põhjal üksnes vastus lapsega töötamise piirangu olemasolu kohta ning kuidas arvestatakse välisriigi seatud andmete kasutamise ja edastamise tingimustega.	Mitte arvestatud. Tööandjale antakse LasteKS § 20^1 lg 4 kohaselt üksnes positiivne või negatiivne vastus. Välisriigi seatud andmete kasutamise ja edastamise tingimustega arvestatakse määruse ettevalmistamisel.
25	Eelnõu § 20^1 lg 3 kohaselt säilitatakse päringute andmeid kaks aastat, samas kui § 20^1 lg 4 näeb ette üksnes positiivse või negatiivse tulemuse edastamise päringu tegijale. **Eelnõust ja määruse kavandist ei selgu, mida „päringute andmetena“ säilitatakse**: kas päringu tegemise fakt ja tulemus, kontrollitava isiku ja päringu tegija andmed, päringu aluseks olnud karistusandmed, tulemuse tööandjale edastamise andmed, Sotsiaalkindlustusametile saadetud teade või muud andmed. Ka määruse kavandi § 7 p-s 5 kasutatud mõiste „päritud andmed“ on liiga üldine. Määrusest peaks selguma säilitatavate ja logitavate isikuandmete täpne ning ammendav koosseis ning seletuskirjast iga andmeliigi säilitamise vajadus ja säilitustähtaeg.	Mitte arvestatud. Säilitatavate ja logitavate andmete täpne koosseis kehtestatakse Vabariigi Valitsuse määrusega LasteKS § 20^1 lg 7 alusel. Kaheaastane säilitustähtaeg on vajalik eelkõige riikliku järelevalve tegemiseks (seletuskirja punkt 3).
26	Kavandatav muudatus võib anda tööandjale väärtusliku lisavõimaluse veenduda, et kontrollitulemus puudutab just tema ees olevat inimest ning aidata seeläbi piiranguga isikuid täpsemalt tuvastada ja laste turvalisust tugevdada. **Et taotletavat eesmärki oleks võimalik päriselt saavutada, soovitame täpsustada foto kuvamise ja isikusamasuse kontrolli koostoimet.**	Võetud teadmiseks. Seletuskirja on täiendatud selgitusega foto kuvamise ja isikusamasuse kontrolli koostoime kohta.
27	KarRS § 20 lg 2^1 kavandatava sõnastuse järgi kuvatakse foto üksnes piirangule osutava ehk positiivse vastuse korral. Samas, kui inimene esitab piiranguta inimese nime ja isikukoodi (sisuliselt valetab), on vastus negatiivne ning fotot ei kuvata. Seega jääb eesmärk saavutamata. **Lahendust aitaks veelgi tugevdada selge kirjeldus, kuidas tagatakse õige inimese kontrollimine ka sellises olukorras.** Hetkel kahjuks ei selgu eelnõust, kuidas selliseid olukordi praktikas välditakse. Läbimõeldud lahendus toetaks foto kasutamise ja isikusamasuse kontrolli ühist eesmärki takistada piiranguga inimesel võõra identiteedi abil lastega tööle pääsemist.	Mitte arvestatud. Dokumendifoto kuvamise eesmärk on võimaldada positiivse vastuse korral veenduda, et lapsega töötamise piirang puudutab just kontrollitavat isikut. Isikusamasuse tuvastamine isikut tõendava dokumendi alusel on päringu tegija ülesanne ka edaspidi ning eelnõu seda ei muuda. Seletuskirja on täiendatud.

28	**Et foto ja karistusandmed toetaksid just laste kaitset, soovitame KarRS § 20 lg 1 p-s 9 nimetatud päringute puhul täpsustada, kuidas veendutakse päringu tegija õiguses kontrolli teha.** Näiteks peaks kontrolli tegema tööandja või tema volitatud esindaja inimese kohta, keda soovitakse võtta lastega seotud tööle või kes juba sellist tööd teeb. Seletuskirja järgi tugineb päringuõiguse kontroll praegu päringu tegija enda kinnitusele. Seda korda aitaksid tugevdada abinõud, mis võimaldavad veenduda, et päring on seotud tegeliku vajadusega kontrollida LasteKS §-s 20 sätestatud piiranguid. Kui aga seadusandja eesmärk on võimaldada andmeid saada ka muudel eesmärkidel, peaks see seadusest selgelt tulenema.	Mitte arvestatud. Päringuõiguse kontrolli on käsitletud seletuskirja punktis 5: andmetöötluse õiguspärasuse tagab andmejälgija ning andmete ebaseaduslikku kasutamist hoiab ära IKS § 65 lg-s 1 sätestatud väärteokoosseis. KarRS § 20 lg 1 p 9 päringurežiimi üldine muutmine väljub käesoleva eelnõu eesmärgist.
Nr	**Ettepaneku/märkuse sisu**	JM seisukohad/vastused
Kultuuriministeerium		
1	Palume täpsustada, kuidas toimub automaatkontroll nende lastega töötavate isikute puhul, kes tegutsevad spordiorganisatsioonides vabatahtlikuna või osutavad neile teenust FIE-na või teise juriidilise isiku kaudu ning kelle töötamine ei kajastu teenust telliva organisatsiooniga seotud töötamise registri andmetes. Automaatkontrolli peab olema võimalik rakendada sõltumata sellest, millises õiguslikus vormis isik organisatsiooni heaks tegutseb. Seejuures tuleb vältida samade isikute põhjendamatut topeltkontrolli.	Selgitame Tegemist on mugavusteenusega, mis on mõeldud kasutamiseks vaid läbi töötamiseregistri. Selle kaudu ei peagi saama kontrollida kõiki lapsega töötavaid isikuid.
2	Peame positiivseks, et määruse kavandi § 6 lg 5 võimaldab teha päringuid teise liikmesriigi registrisse ja ECRIS-TCN-i. Kuna spordis töötab palju välisriikide treenereid, palume täpsustada, kas ka neid päringuid tehakse kord kuus. Samuti palume selgitada, kuidas kontrollitakse isikuid, kellel puudub Eesti isikukood.	Selgitame ECRIS-TCN ei sisalda isiku karistusandmeid, vaid ainult teavet selle kohta, millises riigis on isik karistatud. Seega ECRIS-TCN päringuid ei pruugi olla vaja kord kuus teha. ECRIS süsteemides (nii ECRIS-RI kui ka ECRIS-TCN) saab päringuid teha ka nime ja sünniaja järgi.
3	Eelnõu kohaselt saavad automaatkontrolli kasutada tööandjad ning lastega töötamise piirangu tuvastamisel edastatakse teave ka Sotsiaalkindlustusametile. Mõistame, et järgmine ettepanek väljub eelnõu vahetust eesmärgist, milleks on mugavusteenuse loomine tööandjatele, ning vajab seetõttu tõenäoliselt täiendavat analüüsi. Sellest hoolimata palume kaaluda automaatkontrolli tulemuste kättesaadavaks tegemist ka Spordikoolituse ja -Teabe SA-le (SKT SA) tema ülesannete täitmiseks vajalikus ulatuses.	Mitte arvestatud. Nagu ettepanku tegijad on ise märkinud, väljub ettepanek eelnõu skoobist.
Nr	**Ettepaneku/märkuse sisu**	**JM seisukohad/vastused**

Sotsiaalministeerium		
1	Eelnõust ei selgu, kas automaatkontrolli süsteemi kujul luuakse uus andmekogu, olemasoleva andmekogu osa või andmevahetusteenus. Samuti ei ole selge, millise andmekogu juurde lahendus arendatakse, kus päringuandmeid ja tulemusi säilitatakse ning kas isikut tõendavate dokumentide andmekogusse tehakse päring üksnes juhul, kui karistusregistrist tuvastatakse lastega töötamise piirang. Kui tegemist on X-tee kaudu toimiva andmevahetusega, ei ole põhjendatud käsitada seda eraldiseisva süsteemina, mille vastutavaks töötlejaks määratakse Sotsiaalkindlustusamet. Sotsiaalkindlustusamet ei saa vastutada töötamise registri, karistusregistri ega isikut tõendavate dokumentide andmekogu haldamise seaduslikkuse ja arendamise eest, sest amet ei ole nende andmekogude vastutav töötleja. Samuti ei saa Sotsiaalkindlustusamet vastutada selle eest, et tööandjad lisavad automaatkontrolli üksnes isikud, kelle kontrollimiseks on neil õiguslik alus ja tagavad andmekaitsepõhimõtete järgimise. Sellest tulenevalt palume: 1. kirjeldada seletuskirjas automaatkontrolli terviklik protsessi- ja andmevoog; 2. määrata kindlaks, kas tegemist on andmekogu või andmevahetusteenusega; 3. selgitada, millistes andmekogudes ning millisel õiguslikul alusel andmeid töödeldakse ja säilitatakse; 4. viia vastutavate ja volitatud töötlejate määratlus vastavusse andmekogude tegeliku ülesehituse ja töötlejate pädevusega.	Mitte arvestatud Teenuse loomisel on võetud eeskujuks KORKS § 85 olevat teenust, mille vastutav töötleja on Riigikantselei, hoolimata, et tegemist ei ole eraldi andmekoguga.
2	Eelnõu kohaselt määratakse Sotsiaalkindlustusamet automaatkontrolli süsteemi vastutavaks töötlejaks kõik automaatkontrolli positiivsed Sotsiaalkindlustusametile järelevalve tegemiseks. Määruse kavandi kohaselt vastutaks Sotsiaalkindlustusamet vastutava töötlejana lisaks ka teenuse toimimise, arendamise, õiguslike küsimuste lahendamise ja turvanõuete väljatöötamise eest. Tegemist on oluliste ja püsivate lisaülesannetega, millega seonduvad ka kulud. Seletuskirjas on käsitletud küll registrite liidestamiste arenduskulusid, kuid puudub Sotsiaalkindlustusameti tööjõu-, arendus- ja püsikulude hinnang. Samuti ei ole märgitud, millises mahus ja millisest allikast antakse ametile ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid. Mõjuhinnangut tuleb täiendada ning eelnõus kirjeldada ülesannete täitmiseks Sotsiaalkindlustusametile vajalik	Mitte arvestada Sotsiaalkindlustusameti ülesanne on juba täna LasteKS § 20 lg 3 sätestatud kohustuse üle järelevalvet teha (LasteKS § 38 lg 2). Kuna kavandatav meede on abivahend Sotsiaalkindlustusametile nende ülesande täitmiseks, tuleb ka vajalikud vahendid leida Sotsiaalkindlustusameti eelarvest.

	ressurss ja selle rahastamisallikas. Konkreetse ressursivajaduse hindamiseks tuleb esmalt koostada piisavalt täpne protsessikirjeldus ning määrata kindlaks ootused Sotsiaalkindlustusametile. Lisaks on vaja kavandada vajalikud arendused asutuste arendusplaanidesse. Sellest tulenevalt palume: 1. määrata täpselt Sotsiaalkindlustusameti ülesanded ja vastutuse ulatus; 2. hinnata tööjõu-, arendus-, haldus-, infoturbe- ja püsikulusid; 3. määrata kindlaks tekkivate kulude rahastamisallikas.	
3	Eelnõus tuleb täpsemalt määratleda automaatkontrolli sihtrühm ning selgitada, kuidas kontroll hõlmab kõiki isikuid, kes töötavad või tegutsevad vahetult lastega. Töötamise registri andmetel põhinev lahendus ei pruugi hõlmata muu hulgas füüsilisest isikust ettevõtjaid, ühe töötajaga äriühinguid, juhatuse liikmeid, vabatahtlikke, praktikante ega ka võlaõigusliku lepingu alusel tegutsevaid isikuid. Automaatkontroll ei lahenda ka olukorda, kus lapsega töötamist võimaldav isik ei täida kontrollikohustust juba isiku tööle või tegevusse lubamisel või kui lapsega töötamist võimaldav ja kontrollitav isik langevad kokku. Juhime tähelepanu sellele, et praegu on kujunenud olukord, kus riik ja ühiskond kulutab üha enam ressursse kümnete tuhandete inimeste kontrollimisele. Samas puudub LasteKS § 20 keelu alla langevatel isikutel endal igasugune vastutus ja motivatsioon hoidumaks lastega töötamisest. Sellest tingituna ei pruugi täna olla laste huvid alati kaitstud, kuna nii tööandaja poolne kontroll kui ka riiklik- või haldusjärelevalve ei ole alati piisavalt tõhusad ja heidutavad sekkumisvahendid. Seda eriti olukordades, kus tööandja ja keelu alla langev isik on samad. Seejuures ei pruugi isiku töösuhe ka lõppeda esimesel võimalusel pärast keelu aluseks oleva karistuse jõustumist ja probleemiks võib saada ka järelevalvemenetluse ebatõhusus. Näiteks kui järelevalves isegi jõutakse võimaliku rikkumiseni ja tehakse ettekirjutus ettevõtjale (lapsega töötamist võimaldavale isikule), siis on ebaselge, mis saab juhul kui isik keeldub töökohalt lahkumast. Ühtlasi, kas tööandjal on sellisel juhul õigus töösuhe lõpetada ette teatamata või kas karistatud isikule tuleks pakkuda teist tööd sama tööandja juures. Seetõttu teeme ettepaneku kaaluda, kas karistatav võiks olla ka lastega töötamise keelu alla langeva isiku enda tegevus olukorras, kus ta	Mitte arvestada Esiteks ei olnud kunagi planeeritud, et automaatkontrolli alla langevad kõik lastega töötavad isikud, vaid ainult TÖR-is kajastuvad lastega töötavad isikud. Teiseks ei ole proportsionaalne panna lapsega töötavale isikule sanktsiooni, kui tema on tööle võtnud lapsega töötamist võimaldav isik, kelle kohustus on piirangut kontrollida.

	töötab lastega (töö või kutsetegevuses). Selline sanktsioon paneks vahetu vastutuse ka isikule endale, omaks heidutavat mõju ja võimaldaks lõppastmes kokku hoida tegevustelt, mis on kulukad, kuid mille tõhusus on kaheldav.	
4	Eelnõu kohaselt edastatakse piirangu tuvastamise korral teave tööandjale ja Sotsiaalkindlustusametile. Eelnõust ei selgu, kuhu ja millisel kujul teave ametile edastatakse, milline menetlus selle saamise järel algab ning kuidas kajastub andmete edastamine andmejälgijas. Lahendus eeldab tõenäoliselt Sotsiaalkindlustusameti infosüsteemide arendamist. Samas on tähelepanuta jäänud, et lisaks tööandjale tuleb LasteKS § 20 lõigetes 1 ja 2 sätestatud piirangutest kinnipidamist kontrollida ka teatud juhtudel tegevuslubade väljastamisel (LasteKS § 20 lõige 3) ja KarS § 1791 kohaselt on lastega töötamise ebaseaduslik võimaldamine süütegu. Kuivõrd erinevad haldusorganid väljastavad tegevuslubasid tegevusaladel, mille puhul võib teenust vahetult ostavatel isikutel tekkida kokkupuude lastega (nt hariduse või tervishoiu valdkonnas), peaks sellekohane info jõudma nende kõigini. KarS § 1791 kohtuväline menetleja on Politsei- ja Piirivalveamet (VTMS § 52 lõige 1). Praktilises vaates võikski automaatiseeritud järelkontrolli olla vaja eelkõige erinevate tegevuslubade vaates, kuivõrd tööandjad (ehk lastega töötamist võimaldavad isikud) on ka täna kohustatud perioodiliselt kontrollima lastega töötavate isiku karistusandmeid (LasteKS § 20 lõige 3).	Selgitame Sotsiaalministeeriumil on õigus, ilmselt eeldab lahendus Sotsiaalkindlustusameti infosüsteemide arendamist. Kuna Sotsiaalkindlustusamet on järelevalve organ, on tema ülesanne korraldada info liikumine ka tegevuslubade väljastajateni.
5	Eelnõu ja rakendusakti kavand eeldavad, et töötamise registrisse lisatakse teave selle kohta, kas isik on lapsega töötav isik. Eelnõuga ei muudeta aga töötamise registri pidamist reguleerivaid õigusakte ega ole analüüsitud, kas selliste andmete kogumine vastab registri eesmärgile.	Mitte arvestatud. Kuna Sotsiaalministeerium ei ole selgitanud, miks registrisse lisatav teave ei ole registri eesmärgiga kooskõlas, ei ole põhjust selles ka kahelda.
6	Eelnõu seletuskirjas on käsitletud dokumendifoto kuvamisega kaasnevaid võimalikke negatiivseid mõjusid süüdimõistetud isikutele ja nende lähedastele, kuid analüüsimata on võimalik mõju laste ja kannatanute privaatsusele ning heaolule. Palume mõjuanalüüsi selles osas täiendada ja hinnata meetme vajalikkust ning proportsionaalsust.	Selgitame Meede on vajalik ja proportsionaalne, sest see aitab paremini kaitsta lapsi.
7	Seletuskiri ei vasta piisavalt hea õigusloome ja normitehnika eeskirjas sätestatud nõuetele, sest selles puuduvad või on ebapiisavad eelnõu põhiseaduslikkuse analüüs, andmekaitselise mõju hinnang ning halduskoormuse hinnang. Arvestades kavandatava	Mitte arvestatud Eelnõu kiireloomulisuse ja avaliku huvi tõttu on mõningad kõrvalekalded HÕNTE

	andmetöötluse ulatust, töödeldavate andmete tundlikkust ja regulatsiooniga kaasnevaid uusi kohustusi, ei ole tegemist üksnes seletuskirja vormilise puudusega. Nimetatud analüüsid on vajalikud eelnõu õiguspärasuse, vajalikkuse, proportsionaalsuse ja rakendatavuse hindamiseks. Eelnõuga kavandatakse Sotsiaalkindlustusametile uusi sisulisi, tehnilisi ja ressursimahukaid ülesandeid, kuid enne eelnõu ametlikule kooskõlastamisele esitamist ei ole neid Sotsiaalkindlustusameti ega Sotsiaalministeeriumiga vajalikus ulatuses läbi arutatud, mistõttu tuleks enne eelnõu menetluse jätkamist selline arutelu korraldada.	nõuetest põhjendatud. Nagu varemgi selgitatud, on eelnõu selle olulisuse tõttu vajalik ja proportsionaalne. Eelnõu suunised on tulnud otse Vabariigi Valitsuselt.